

Roundtable Thailand

เมื่อวานนี้ เวลา 12:30 น. · 6 พฤศจิกายน 2563 หนึ่งในข้อเรียกร้องในการชุมนุมของกลุ่มราษฎรต้องการให้มีการปฏิรูปสถาบันพระมหากษัตริย์

ทั้งที่ในความเป็นจริง พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลราชกุมาร พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐

พระองค์ท่านได้ทรงปฏิรูปก่อนแล้วและเป็นต้นแบบ People Center แท้จริง

ศ.ดร.ชาติชาย ณ เชียงใหม่

กรรมการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง และอาจารย์คณะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ กล่าวว่า

สิ่งที่คนไทยต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับสถาบันกษัตริย์ให้ถ่องแท้ เพราะมีประชาชนส่วนหนึ่งมักจะนำไปเปรียบเทียบระหว่างรัชกาลที่ ๙ กับรัชกาลที่ ๑๐

ซึ่งดูจะไม่เป็นธรรมกับพระองค์ท่านที่นำ ‘พ่อและลูก’ มาเปรียบเทียบกัน

โดยสิ่งที่ต้องทำความเข้าใจก็คือ เมื่อพระราชบิดา ทรงมีพระปรีชาสามารถก็ต้องถือเป็นโชคของราชวงศ์ และของแผ่นดินไทยอยู่แล้ว

แทนที่คนเหล่านี้จะมาเปรียบเทียบ ก็ควรไปมองให้ลึกกว่ารัชกาลที่ ๑๐ ได้ทรงสานต่องานอะไร อย่างไรที่พระราชบิดาดำริไว้ แต่ยังไม่สำเร็จ หรือทำไม่สำเร็จ

เพราะสิ้นรัชกาลไปเสียก่อน

“พระองค์ท่านไปต่อยอดอะไรบ้าง และอะไรที่พระองค์ท่านดำริขึ้นมา ก็มาช่วยกันทำ ถ้าไม่เข้าใจตรงไหน จะช่วยแก้ไขกันอย่างไร มาหาทางออกในเชิงวิชาการก็ได้ก็น่าจะดีที่สุด”

อย่างไรก็ดี หากทุกคนมองด้วยความเป็นธรรมว่าตั้งแต่พระองค์ท่านทรงขึ้นครองราชย์นั้น พระองค์ท่านทรงจัดระเบียบอะไรให้สังคมได้รับรู้

เริ่มตั้งแต่การจัดระบบภายในราชสำนักให้เป็นระเบียบและโปร่งใส เพราะก่อนหน้านี้ มีบรรดากลุ่มคนที่ฝังรากลึกเข้าไปหาประโยชน์

มีการคอร์รัปชันเกิดขึ้นทั้งในส่วนของสำนักพระราชวัง และสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ พระองค์ท่านก็ทรงมาจัดระเบียบกันใหม่

บางคนถึงกับมองว่าเป็นการล้างบางกันเลยทีเดียว เรื่องนี้ปรากฏเป็นข่าวต่อสาธารณชนชัดเจน

แม้กระทั่งที่ดินบริเวณสนามม้าบางเล้ง ใครๆ ก็รู้ว่าที่นั่นเป็นแหล่งผลประโยชน์ มีกลุ่มผู้มีอิทธิพลเข้าไปเกี่ยวข้อง ใครก็ไม่สามารถจัดการได้

แต่พระองค์ท่านทรงนำที่ดินบริเวณนี้มาจัดให้เป็นสวนสาธารณะให้คนไทยได้ใช้ประโยชน์ และจะมีการสร้างพระราชานุสาวรีย์ รัชกาลที่ ๙ ไว้ด้วย

“มีการย้ายหน่วยทหารที่ไม่จำเป็นออกไปอยู่นอกเมือง และนำที่ดินมาใช้ประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับประชาชนทั้งสิ้น”

ในระหว่างที่พระองค์ท่านทรงจัดระเบียบภายในราชสำนัก พระองค์ท่านก็มีดำริให้มีการปฏิรูปการศึกษา โดยมอบหมายให้องคมนตรีไปดูแล

โดยเฉพาะการปฏิรูปมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ เพราะพระองค์ท่านมองว่า การศึกษาจะได้ต้องเริ่มที่ครู และเน้นให้ ม.ราชภัฏ

เป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

“ราชภัฏ คือ วิทยาลัยครูเก่า และชื่อราชภัฏแปลว่า คนของพระราชฯ ฉะนั้น ราชภัฏ มี 2 บทบาท คือ สร้างครู เอาคนที่สมควรเป็นครู มาเป็นครูที่ดีในท้องถิ่นนั้นๆ

สอง คือ ต้องสร้างความรู้ เพื่อแก้ปัญหาในท้องถิ่นได้ ราชภัฏ ไม่ต้องไปทำแล็บอะไร บอกแล้วว่า ทุกบ้านที่มีปัญหา ราชภัฏมีคำตอบให้ เรื่องทำมาหากิน

และเป็นคำตอบที่ใช้ได้”

พระองค์ท่านให้ความสำคัญกับ ม.ราชภัฏ มาก แต่ก็ต้องใช้เวลาในการพัฒนา เพราะ ม.ราชภัฏ เติบโตเปิดเบิ่งไปมากมาย ไปเปิดหลักสูตรแข่งขันกับจุฬาฯ ธรรมศาสตร์

และมหาวิทยาลัยหลักตามภูมิภาคต่างๆ แต่ไม่ประสบความสำเร็จ ต้องปิดหลักสูตรไปมากมาย พระองค์ท่านก็ค่อยๆ ดึงกลับมา มีการจัดสรรงบประมาณให้ด้วย

เพื่อให้ ม.ราชภัฏ เป็นหลักในการพัฒนาคนและท้องถิ่นต่อไป

“พระองค์ท่านทรงทำเพื่อประชาชนของท่านให้มีความเป็นอยู่ที่ดี ไม่ใช่แค่เรื่องการศึกษา ยังให้ความสำคัญเรื่องการดูแลสุขภาพรักษาชีวิต แหล่งน้ำ ป่าไม้

ไม่ให้มีการบุกรุก”

ขณะเดียวกัน ผู้ที่ออกมาประท้วงให้ปฏิรูปสถาบันกษัตริย์นั้น ควรเข้าใจด้วยว่าพระมหากษัตริย์ต้องอยู่ในฐานะที่ลำบาก ไม่ใช่ว่าพระองค์อยากทำอะไรก็ได้

แต่พระองค์ท่านจะทรงทำในสิ่งที่ยังไม่มีใครทำ หรือมีการทำแล้ว แต่ทางราชการมีข้อจำกัด พระองค์ท่านก็จะไปเสริมไปทำให้สมบูรณ์ หรือคนบางกลุ่มถูกละเลย

พระองค์ท่านก็ทรงเข้าไปช่วยเหลือให้ทั่วถึง

“ท่านทรงระวังพระองค์อยู่แล้ว ต้องไม่ทำอะไรที่ไปซ้ำกับราชการ หรือที่เอกชนทำอยู่แล้ว หากมองจริงๆ เหมือนพระมหากษัตริย์ทรงมีพระราชอำนาจ

แต่เอาเข้าจริงจะต้อง ระมัดระวังพระองค์ท่าน และสถาบันฯ เป็นอย่างยิ่ง เพราะสถาบันกษัตริย์ เป็นสถาบันทางวัฒนธรรม อยู่เหนือการเมือง

และอยู่ใต้กฎหมายรัฐธรรมนูญ”

ที่ผ่านมา สิ่งที่พระองค์ท่านและสถาบันฯ จัดทำจะเน้นในทางพัฒนา สนับสนุนและการปรับเปลี่ยนความคิดของประชาชนในกลุ่มที่ยากลำบาก อ่อนแอ

ส่วนคนที่แข็งแรงแล้วพระองค์ท่านไม่ทรงเข้าไปยุ่งเกี่ยว

“เราจะเห็นพระองค์ท่านทรงชวนคนเก่ง คนมีสตาค์ ไปแบ่งปันให้คนอ่อนแอ ท่านอยู่ตรงกลาง ท่านเชื่อมโยง คนแข็งแรงไปช่วยคนอ่อนแอ อย่างรัชกาลที่ ๙

ท่านทรงริเริ่ม และทดลองโครงการต่างๆ เจ็ดแปดพันโครงการ ให้คนแข็งแรงและมีวิชาให้ไปทำต่อ และไปแบ่งปันให้คนที่มีความรู้ไม่ได้พอ คือ ท่าน Link and Learn”

นี่คือบทบาท หรือ Positioning ของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่คนไทยควรเข้าใจ!!

ไม่เพียงแค่นั้น สิ่งที่สังคมได้เห็นและควรเปิดใจมองสิ่งที่ในหลวง พระราชินี และราชวงศ์ ในการเสด็จออกมาเยี่ยมประชาชนที่ร่อแร่ฯ รับเสด็จจะเห็นว่า

ทุกพระองค์ก็ทรงออกมาพูดคุย มาทักทาย ให้สัมผัสพระหัตถ์ สามารถขอเซลฟี่กับพระองค์ได้

“รุ่นผมไม่กล้ามองพระพักตร์เลย พระเจ้าอยู่หัวทรงมองมาทางเรา ต้องก้มหน้าหลบ อย่างรับปริญญา ก็ไม่กล้าจ้องหน้า ระวังแล้วอย่าให้ไปประกาศหลุมมือเป็นใช้ได้

นี่คือความรู้สึกของคนรุ่นเรา”

แต่ถึงยุคสมัยนี้การเฝ้าฯ รับเสด็จก็ได้ใกล้ชิด พระองค์ท่านก็ทรงปรับตัวซึ่งคงจะมีอะไรใหม่ๆ ออกมาให้สังคมได้เห็น

โดยเฉพาะสิ่งที่พระองค์ท่านพระราชทานสัมภาษณ์สำนักข่าว CNN ว่า “เรารักพวกเขาทุกคนเหมือนกัน” (We Love Them All the Same) ถึง 3 ครั้ง และทรงบอกให้รู้ว่าประเทศไทย “เป็นดินแดนแห่งการประนีประนอม” (Thailand is the Land of Compromise)

นี่คือสิ่งที่พระองค์ท่านได้สื่อให้สังคมโลกรับรู้ว่า พระมหากษัตริย์ไม่ว่าจะอยู่ในฐานะบุคคลหรือสถาบัน ไม่เคยทอดทิ้งประชาชน หรืออยู่ห่างประชาชน ซึ่งการเสด็จพระราชดำเนินออกมาทักทายประชาชน ไม่ใช่เพราะแรงกดดันจากมือบารมีราชฎรรณอน

“นี่คือการปรับตัว Adaptive และทำให้คนเห็นชัดเจนว่าพระมหากษัตริย์ในรูปแบบ Modern Form ในสมัยใหม่ มีความใกล้ชิด มีความเป็นกันเอง อยากรจะพูดคุยด้วย อย่างสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัณณวรีฯ ท่านทรงน่ารัก ทรงพูดภาษาใต้ เดินเข้าไปบอกนิติพงษ์ ห่อนาค ให้แต่งเพลงให้สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว”

นี่คือ Modern Form ที่สังคมไทยควรรับรู้และมองทุกพระองค์ในมุมมองใหม่ที่สามารถเข้าถึงและจับต้องได้ ซึ่งพระองค์ท่านก็ทรงอยากเข้าใจประชาชน และก็อยากให้ประชาชนเข้าใจพระองค์ท่านเช่นกัน

ทั้งนี้ ที่ผ่านมามีเรื่อง Security ความปลอดภัยที่ต้องคอยระวัง ซึ่งตรงนี้เป็นข้อจำกัด ทำให้ต้องอยู่ห่างมาก จะมีก็แต่ความจงรักภักดีที่เป็นนามธรรม แต่เวลานี้พระองค์ท่านทรงต้องการเปลี่ยนที่เป็นนามธรรม ความรัก ความศรัทธา ความจงรักภักดีที่ทุกคนมีต่อสถาบันฯ ซึ่งเป็นสัญลักษณ์

ให้เป็นอะไรที่คนเข้าใจและจับต้องได้

ดังนั้น การที่พระองค์ท่านทรงใช้คำว่า Land of Compromise เป็นการส่งสัญญาณจากพระองค์ท่านว่า เราจะอยู่ด้วยกัน ทั้งสถาบันพระมหากษัตริย์กับประชาชน เราต้องปรับเข้าหากัน คนที่มีความต่างด้วยวัย ก็ต้องปรับความคิดเข้าหากัน นี่คือการแตกต่าง แต่ไม่แตกแยก สังคมที่มีอารยะ ผู้เจริญ ต้องสงวนจุดต่าง แต่แสวงหาจุดร่วม ประนีประนอมกันได้

“สถาบันกษัตริย์ก็เหมือนกับทุกสถาบันในโลกต้องปรับตัวตลอดเวลา ซึ่งสถาบันกษัตริย์ไทยมีคุณค่า หมายถึงเอกราช ประเพณี เป็นศูนย์รวมน้ำใจ และสถาบันก็กำลังปรับตำแหน่งแห่งที่ที่เหมาะสมที่จะเป็นประโยชน์กับสังคมไทย ก็ต้องเข้าใจถึงภาระหน้าที่ของสถาบันกษัตริย์ ทั้งที่เป็นจารีตประเพณี ความต้องการของสังคมโลก และภาระในความตระหนักในการเป็นชาติไทย”

ศ.ดร. ชชาติชาย ย้ำว่า นี่คือนสิ่งที่คนไทยควรทำความเข้าใจให้ดี ช่วยกันส่งกำลังใจและความร่วมมือ เพื่อให้สถาบันกษัตริย์และประชาชนชาวไทยมีความสุข มีความมั่นคงในชีวิต สืบเนื่องยาวนานต่อไป